

Ernumanassutsimut uuttuut

JanusCentret

Ernumanassutsimut uuttut ima atuarneqassaaq:

Aappaluttoq: meeraq inuusuttorluunniit ingerlaannartumik akuliuffigisariaqartumik pissuseqarpoq.

Aappalugusersoq: meeraq inuusuttorluunniit pissusilersornermigut annertusisamik malugianartariaqarpoq immaqalu akuliuffigineqartariaqarluni.

Qorsuk: meeraq inuusuttorluunniit ukiuminut naapertuuttumik nalinginnaasumik pissusilersorpoq.

Ernumanassutsimut uuttuutip siunertaa

Pingaarnertut siunertaavoq meeqqat inuusuttullu meeraqatiminnit/inuusuttoqatiminnit inersimasunilluunniit kinguaassiutitigut pinerlernerqartarnerisa ikilisinnissaat, aammalu meeqqat inuusuttullu kinguaassiutitigut killissamik qaangiiffigineqasimasutut pissusilersortalernissaasa pinaveersaarnissaat. Matumani pineqartut tassaasinnaapput kanngutsaatsuliorfigineqarnerit attualaarneqarnerillu, aammali kinguaassiutitigut innarliinerit sakkortunerusut. Meeqqat inuusuttullu kinguaassiutinut tunngasutigut ernumanartumik pissusilersuuteqartut ilarpasui namminneq innarligaasimasarmata, pingaartuuvog ersiutaasartut ilisarinnaanissaat piarnerpaamillu akuliuffiginissaat.

Ernumanassutsimut uuttuut sakkuuvog meeqqap inuusuttullu pissusilersuutai pillugit qanoq iliornissarsi imaluunniit qanoq ernumatigisariaqarneri nalornigussiuk atorsinnaasarsi.

Annertunerusunik apeqquteqarniaruit Kalaallit Nunaanni saaffiginnaasaq:

Saaffik

Niels Hammekensvej 41

Postboks 1755

3900 Nuuk

Tlf.: 34 60 11

E-mail: saaffik@nanoq.gl

www.saaffik.gl

2-5- nik ukiullit

Nalinginnaasumik pissusilersorneq

Ukiuminnut naapertuuttumik kinguaassiuutinut tunngasut sammisarpaat

Ukiuminnut naapertuuttumik kinguaassiuutinut tunngasunik ukioqatiminnik pinnguaqateqartarput

Kinguaassiuutinut tunngasunik meeqqat allat pinnguaqatigisarpaat, assigiimmik ataqqinassuseqarnermik, naligiissutsimik,

Tunaartareqatigiinnermik alapernaassusermillu ilisarnaateqartumik

Ilaquttatik kinguaassiuutasigut iviangiisigullu attortarpaat

Imminnut misissortarput

Ataataasuusaarlutik, anaanaasuusaarlutik taakkunungalulu meeraasuusaarlutik pinnguartarput

”Naalanngitsukujunnik” oqariisaartarput

Nukappiaqqat nivarsiaqqallu assigiinngissutaat misissortarpaat

Kinguaassiuutinut tunngasunik nakorsaasuusaarlutik pinnguartarput, imminnut misissortarlutik

Suiaassuseq kinguaassiornerlu pillugit apersortarput

Imminnut attuualaartarput kinguaassiuutitik attuallugit tagiullugilluunniit

Takoqqusaartarput

Tissarsinnaapput

Pissusilersornerit annertusisamik maluginiartariaqartut akuliuffigisariaqartullu

Kinguaassiuutitut tungasut ingasaassamik soqutigalugillu ingasaassamik saammineqarpata

Ukiuminut naapertuuttumik kinguaassiuutitut tunngasutigut pinnguarnani, killissani qaangerlugu pissusilersortarpat

Meeqqat allat pissusissamisuuginnartumik alapernaannerannit allaasumik kinguaassiuutitut tunngasutigut pissusilersortarpat

Ukiuminut naapertuutinngitsunik kinguaassiuutit pillugit ilisimasaqarpat, soorlu malunnaatilimmik inersimasorpalaartumilluunniit

Kinguaassiuutit pillugit ilisimasaqarluni

Meeqqat allat naammagittaalliutigisaannik kinguaassiuutitut tunngasunik pinnguartarpat

Kinguaassiuutitut tunngasunik pinnguarnermi meeqqat allat ukiuminnut, inersimassutsiminnut silassorissutsiminnullu naleqqiullugu

pissusilersuutaannik malunnartumik allaanersumik sammisaqartarpat

Anaq ataavartumik pinnguarisarpagu

Malunnaatilimmik inersimasunut kinguaassiuutitut tunngasunik ”pilerigeqqusaartarpat”

Arlaleriarluni meeqqanut allanut/inersimasunut kinguaassiuutitini attoqqusarpagit

Meeqqat allat kinguaassiuutaasigut aluttortarpagit meeqqanulluunniit allanut aluttoqqusarluni

Kujanninniarsarisarpat iteruiniarsarilluniluunniit

Arlaleriarluni nammineq utsuminut/itiminut allalluunniit utsuinut/itiinut sukujunnik mangussiniarsarisarpat – annernaraluarpalluunniit

aamma/imaluunniit inersimasunit inerterneqaraluarluni

Kinguaassiornermut tunngasut annertuumik sammisarpagit, kinguaassiuutinullu tunngasut samminissaannut siulliujuartarluni imaluunniit

pineqartoq eqqartortuarpagu titartartuarpaguluunniit

Inersimasunit sakkortuumik inerterneqaraluarluni pissusilersuutitini allangortinneq ajorpagu

Pissusilersuutit ingerlaannartumik akuliuffigisariaqartut

Eqqugaasoq pinerlineqarsimanerminik oqaluttuarpat, soorlu qanikkut, itikkut utsutsigulluunniit kinguaassiutitigut killissamik qaangiiffigineqarneq allatulluunniit kanngutsaatsuliorfineqarneq pillugit

Allanik pinngitsaaliilluni kinguaassiutimigut attuatinniarsarippat

Namineq utsumminut itiminulluunniit annernaraluartorluunniit sunilluunniit mangussiniartarpat, allanulluunniit taamaaliortarpat

Meeqqat allat nakorsaasaartillugit pinngitsaaliniarpagit

Meeqqat allat pinngitsaalillugit atissajarpagit

Pinngitsaalilluni qunusaarilluniluunniit meeqqat allat kinguaassiutinut tunngasunik sammisaqartinniarpagit

Kamassimasumik saassuseqqajaasumillu pissuseqarluni suaassutsimut tunngasunik pinnguartarpat

Annertsilluni kinguaassiutinut tunngasunik allanut iliuuseqarpat

Sanngiinnerusunut, soorlu meeqqanut allanut imminerminut sanngiinnerusunut, pilerisaarilluni pinngitsaaliilluniluunniit kinguaassiutinut tunngasunik sammisaqartitsiniarpat

Pinngitsaaleerpasissumik saassuseqqajaasumillu kinguaassiutinut tunngasutigut pissusilersortarpat

Ajornartoorfiit (soorlu angerlarsimaffimmi nakuusernerit) qisuariarfigisarpagit, meeqqat allat namminneq piumassutsiminnik peqataanngitsut kinguaassitinut tunngasunik iliuuseqarfigalugit

Iliuuserisani meeqqamut allamut annernaraluarpataluunniit meeraqatiniluunniit erseqqissumik aliasukkaluarpat soqutigerpasinngippagu

Ummasunut kinguaassiutitigut attaveqartarpat

6-10 -nik ukiullit

Nalinginnaasumik pissusilersorneq

Ukiuminnut naapertuuttumik kinguaassiuutinut tunngasut sammisarpaat

Ukiuminnut naapertuuttumik kinguaassiuutinut tunngasunik ukioqatiminnik pinnguaqateqartarput

Kinguaassiuutinut tunngasunik meeqqat allat pinnguaqatigisarpaat, assigiimmik ataqqinassuseqarnermik, naligiissutsimik, tunaartareqatigiinnermik

Alapernaassusermillu ilisarnaateqartumik

Kinguaassiuutit, iviangit, kujanneq meeqqallu qanoq pinngortarneri pillugit apersortarput

Inersimasunut toqqorlutik tissassartarput

Oqaatsit "naalanngitsut" atortarpaat

Ukioqatitillu kinguaassiuutinut tunngasunik pinnguartarput

Nukappiaqqat arnatut niviarsiaqqallu angutitut atisalersortarput

Anartarfiliarnerminni atisalersornerminniluunniit isigineqarusuttanngillat

Pinnguartillutik kinguaassiuutitik takutittarpaat "sapiitsujumallutik"

Pissusilersornerit annertusisamik maluginiartariaqartut akuliuffigisariaqartullu

Kinguaassiuutitut tungasut ingasaassamik soqutigalugillu ingasaassamik saammineqarpata

Ukiuminut naapertuuttumik kinguaassiuutitut tunngasutigut pinnguarnani, killissani qaangerlugu pissusilersortarpat

Meeqqat allat pissusissamisuuginnartumik alapernaannerannit allaasumik kinguaassiuutitut tunngasutigut pissusilersortarpat Porno ingasattumik soqutigippagu

Ukiuminut naapertuutinngitsunik kinguaassiuutit pillugit ilisimasaqarpat, soorlu malunnaatilimmik inersimasorpalaartumilluunniit kinguaassiuutit pillugit ilisimasaqarluni

Meeqqat allat naammagittaalliutigisaannik kinguaassiuutitut tunngasunik pinnguartarpat

Kinguaassiuutini kikkunnilluunniit takuneqarsinnaasumi attuuarparpagit tagiartorlugilluunniit

Meeqqat allat akilerlugit, qunusaarlugit pinngitsaalillugiluunniit kinguaassiuutitut tunngasunik pinnguaqatigisarpagit

Kinguaassiuutitut tunngasunik pinnguarnermi meeqqat allat ukiuiminnut, inersimassutsiminnut silassorissutsiminnullu naleqqiullugu

pissusilersuutaannik malunnartumik allaanersumik sammisaqartarpat

Meeqqat allat kinguaassiuutaasigut aluttortarparpagit meeqqanulluunniit allanut aluttoqqusarluni

Kujanninniarsarisarpat iteruiniarsarilluniluunniit

Kinguaassiornermut tunngasut annertuumik sammisarparpagit, kinguaassiuutinullu tunngasut samminissaannut siulliujuartarluni imaluunniit

pineqartoq eqqartortuarpagu titartartuarpaguluunniit

Malunnaatilimmik inersimasunut kinguaassiuutitut tunngasumik ”pilerigeqqusaartarpat”

Kinguaassiuutini pequtinut, inunnut allanut il.il. tagiunniarsariasarparpagit

Inersimasunit sakkortuumik inerterneqaraluarluni pissusilersuutini allanngortinneq ajorparpagit

Pissusilersuutit ingerlaannartumik akuliuffigisariaqartut

Pinngitsaaleerpasissumik saassuseqqajaasumillu kinguaassiuutinut tunngasutigut pissusilersortarpat

Ajornartoorfiit (soorlu angerlarsimaffimmi nakuusernerit) qisuariarfigisarpagit, meeqqat allat namminneq piumassutsiminnik peqataangitsut kinguaassitinut tunngasunik iliuseqarfigalugit

Kamassimasumik saassuseqqajaasumillu pissuseqarluni suaassutsimut tunngasunik pinnguartarpat

Iliuserisani meeqqamut allamut annernaraluarpataluunniit meeraqatiniluunniit erseqqissumik aliasukkaluarpat soqutigerpasinngippagu

Ukiumikkut annertuumik nikingappata (soorlu nukapiaraq 14-inik ukiulik meeqqamut 6-inik ukiulimmut kinguaassiuutinut tunngasunik pissusilersuuteqarpat)

Eqqugaasoq pinerlineqarsimanerminik oqaluttuarpat, soorlu qanikkut, itikkut utsutsigulluunniit kinguaassiuutinut atornerlugaaneq allatulluunniit kanngutsaatsuliorfineqarneq pillugit

Qunusaarinerit, innarliinerit isertuussinerillu nalaanneqarpata

Pinngitsaalilluni qunusaarilluniluunniit meeqqat allat kinguaassiuutinut tunngasunik sammisaqartinniarpagit

Nammineq suaassutsini uumigilluinnarpagu – nammineq suaassutsini akuerisinnaangippagu

Atisalersornermini anartarfiliarnerminiluunniit allanit isigineqarnini pissutigalugu saassuseqqajaappat qialersarluniluunniit

Annersitsilluni kinguaassiuutinut tunngasunik allanut iliuseqarpat

Sanngiinnerusunut, soorlu meeqqanut allanut imminerminit sanngiinnerusunut, pilerisaarilluni pinngitsaalilluniluunniit kinguaassiuutinut tunngasunik sammisaqartitsiniarpat

Uummasunut kinguaassiuutinut attaveqartarpat

11-14-nik ukiullit

Nalinginnaasumik pissusilersorneq

Ukiuminnut naapertuuttumik kinguaassiuutinut tunngasut sammisarpaat

Ukiuminnut naapertuuttumik kinguaassiuutinut tunngasunik ukioqatiminnik pinnguaqateqartarput

Inersimasunut toqqorlutik tissassartarput – immaqa ataatsikkut arlaliullutik

Kinguaassiuutinut, atoqatigiinnermut il.il. tunngasut ”teknikkimut tunngasortaat” soqutigilluinnarpaat

Oqaatsit ”naalanngitsut” atussallugit nuannarilluinnartarpaat

Tiinganiartalernertik angajoqqaaminnut annertunerpaamik isertuunniartarpaat

Anartarfiliarnerminni atisalersornerminniluunniit isigineqarusuttanngillat

Internet-ikkut quppernerit kinguaassiuutinut tunngasut ujartortarpaat porno-llu soqutiginartinnera ersersittarlugu

Suiaassutsikkut imminnut soqutigilluinnartarput.

Pissusilersornerit annertusisamik maluginiartariaqartut akuliuffigisariaqartullu

Killissani qaangerlugit kinguaassiuutinut tunngasutigut pissusilersortarpat, sammisat/pinnguaatit ukiuminut naleqqunnerusut pinnagit

Meeqqat allat naammagittaalliutigisaannik kinguaassiuutinut tunngasunik pinnguartarpat

Kinguaassiuutinut tunngasunik pinnguartarpat annilaanganermut, kanngusunnermut pisuutinnermullu attuumasunik

Meeqqat allat akilerlugit, qunusaarlugit pinngitsaalillugiluunniit kinguaassiuutinut tunngasunik pinnguaqatigisarpagit

Kinguaassiuutinut tunngasunik pinnguarnermi meeqqat allat ukiuminnut, inersimassutsiminnut silassorissutsiminnullu naleqqiullugu

pissusilersuutaannik malunnartumik allaanersumik sammisaqartarpat

Porno ingasaappagu

Kinguaassiorneq ammasorujussuarmik eqqartortarpagu

Assit filmilluunniit kinguaassiuutinut tunngasut mobiilimini internetikkulluunniit tamanut saqqummiuppagit

Arlaleriarluni meeqqanut allanut inersimasunulluunniit kinguaassiuutimigut attuaqqusarpat

Meeqqat allat kinguaassiuutaasigut aluttortarpagit meeqqanulluunniit allanut aluttoqqusarluni

Kujanniniarsarisarpat iteruniarsarillunuunniit (inersimasunngulerneq sioqqullugu; 15-it missaanni ukioqarluni)

Kinguaassiorneq kisiinnangajaat samminiarpasippagu, inersimasunngulerneq sioqqullugu ilimagineqartariaqartut saniatigut

Inersimasunit sakkortuumik inerterneqaraluarluni pissusilersuutini allanngortinneq ajorpagit

Pissusilersuutit ingerlaannartumik akuliuffigisariaqartut

Ukiumikkut annertuumik nikingappata (soorlu nukapiaraq 14-inik ukiulik meeqqamut 6-inik ukiulimmut kinguaassiuutinut tunngasunik pissusilersuuteqarpat) Eqqugaasoq pinerlineqarsimanerminik oqaluttuarpat, soorlu qanikkut, itikkut utsutsigulluunniit kinguaassiuutitigut killissamik qaangiiffigitinneq allatulluunniit kanngutsaatsuliorfineqarneq pillugit

Qunusaarinerit, innarliinerit isertuussinerillu nalaanneqarpata

Allat pinngitsaalillugit uteriiserfigalugilluunniit kinguaassiuutinut tunngasunik iliuuseqartippagit

Inersimasunut kinguaassiuutinut tunngasunik ”pilerigeqqusaartarpat”

Inuusuttut allat inersimasullu attuualaartarpat, kanngunartuliortutullu misigineqartarluni

Pinngitsaalilluni qunusaarilluniluunniit meeqqat allat kinguaassiuutinut tunngasunik sammisaqartinniarpagit

Kamassimasunik saassuseqqajaasumillu pissuseqarluni suaassutsimut tunngasunik pinnguartarpat

Annersitsilluni kinguaassiuutinut tunngasunik allanut iliuuseqarpat

Sanngiinnerusunut, soorlu meeqqanut allanut imminerminit sanngiinnerusunut, pilerisaarilluni pinngitsaaliilluniluunniit kinguaassiuutinut tunngasunik sammisaqartitsiniarpat

Ajornartoorfiit (soorlu angerlarsimaffimmi nakuusernerit) qisuariarfigisarpagit, meeqqat allat namminneq piumassutsiminnik peqataangitsut kinguaassititut tunngasunik iliuuseqarfigalugit

Iliuserisani meeqqamut allamut annernaraluarpataluunniit meeraqatiniluunniit erseqqissumik aliasukkaluarpat soqutigerpasinngippat

Uummasunut kinguaassiuutitigut attaveqartarpat.

Ernumanassutsimut uuttuut JanusCentret suleqartigalugu kalaallisut nutserneqarpoq.

Ernumanassutsimut uuttuttip qallunaatoortaa www.januscentret.dk –mi aaneqarsinnaavoq.

Ernumanassutsimut uuttuut JanusCentret-mik suliarineqarpoq.

Piginnaasutsit tamarmik JanusCentret-mik pigineqarput, Mekanisk, elektronisk, fotografisk imaluunniit allanik atuineq soorlu ernumanassutsimut uuttuumik nutitsineq (kopiirineq) inerteqqutaavoq, qallunaat inatsisaat malillugu JanusCentret kisimi piginnittussaataavoq.